

PŘEDNÁŠKA I

MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ
ÚVOD

PROF. JUDR. NADĚŽDA ROZEHNALOVÁ, CSc.

UPOZORNĚNÍ

- TENTO MATERIÁL ZPRACOVALA PROF. JUDR. N. ROZEHNALOVÁ, CSc. JE URČEN STUDENTŮM, KURSŮ, KTERÉ VYUČUJE. JE URČEN POUZE KE STUDIJNÍM ÚČELŮM. BEZ VÝSLOVNÉHO DOVOLENÍ AUTORA NELZE TEXT POUŽÍT K JINÝM, NEŽ STUDIJNÍM ÚČELŮM V JÍ VEDENÝCH KURSECH.

CO ŘEŠÍ MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ A PROCESNÍ?

ČESKÁ SPOLEČNOST UZAVŘELA SMLOUVU SE SPOLEČNOSTÍ Z TURECKA. NA ZÁKLADĚ NÍ MĚLO DOJÍT K DODÁNÍ 100 KUSŮ STROJŮ DO ČR. DODÁNA BYLA POUZE ČÁST. ČESKÁ SPOLEČNOST CHCE ŽALOVAT TURECKOU SPOLEČNOST NA NÁHRADU ŠKODY.

KTERÁ DISCIPLÍNA VÁM POMŮŽE PŘÍPAD ŘEŠIT? Á CO VÁM VLASTNĚ MŮŽE POMOCI ŘEŠIT, KTERÉ OTÁZKY?

KDE SE BUDU SOUDIT

- MOŽNOSTI
- SOUDNÍ ŘÍZENÍ
- ROZHODČÍ ŘÍZENÍ
- V ČR
- V TURECKU
- ČI MOŽNÁ I JINDE?

ODPOVÍ VÁM MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ

JAKÉ PRÁVO SE POUŽIJE

- NĚJAKÉ MEZINÁRODNÍ ?
- ČESKÉ?
- TURECKÉ?
- ČI NĚJAKÉ JINÉ????

ODPOVÍ MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ

KTERÉ DALŠÍ OTÁZKY JSOU ZASAŽENY...

- DOPAD VEŘEJNOPRÁVNÍCH PŘEDPISŮ NA SOUKROMOPRÁVNÍ VZTAH S MEZINÁRODNÍM PRVKEM
- PŘÍKLAD: SPOLEČNOST „A“ VYVÁŽÍ ZBOŽÍ DVOJÍ POVAHY DO RUSKA. JE PŘIJAT NA ÚROVNI EU ZÁKAZ VÝVOZU. JAK JSOU OVLIVNĚNY STÁVAJÍCÍ SMLOUVY?
- PROBLÉM TZV. IMPERATIVNÍCH PŘEDPISŮ

A CO VYDANÉ ROZHODNUTÍ

JE STEJNÉ JAKO TUZEMSKÉ, I KDYŽ BYLO VYDÁNO V ZAHRANIČÍ? PŘÍPADNĚ JAK NAKLÁDÁM S TUZEMSKÝM ROZHODNUTÍM SMĚREM DO ZAHRANIČÍ

OPĚT ODPOVÍ MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ

JAKÉ DALŠÍ PŘÍPADY ŘEŠÍME

Občanka České republiky a občan České republiky uzavřou sňatek. Přesídlí do Kanady, kde nadále bydlí a realizují své pracovní aktivity. Narodí se jim děti. Po několika letech se manželé chtějí rozvést, vyřešit otázku společného majetku a péče o dítě.

Otázky:

Které soudy jsou příslušné k řešení výše uvedených otázek?

Co se stane, když bude zahájeno řízení v ČR i v Kanadě? Proč je to možné a co může nastat?

Jaké právo bude rozhodné pro řešení výše uvedených otázek?

Kdyby stejná situace nastala na Slovensku, je to jiné než v Kanadě?

DALŠÍ PŘÍPADY

Český podnikatel uzavře smlouvu s rakouským občanem o stavbě domku v Rakousku.

Polský internetový obchod působí i na českém trhu (má stránky v českém jazyce, zasílá zboží českým klientům).

Na dovolené v Itálii nabourá občan České republiky auto maďarského státního příslušníka, způsobí nehodou škodu na autě.

Firma mající sídlo na území České republiky vypustí škodlivé látky do ovzduší a zničí úrodu na bio farmě na Slovensku.

METODOLOGICKÉ SOUVISLOSTI

KDY JE POCHOPÍM.....

NĚKDO PO PRVÉM SEMESTRU.....

NĚKDO PŘED ZKOUŠKOU

NĚKDO PO ZKOUŠCE.....

NĚKDO NIKDY

OSNOVA

A. ÚVOD – K JAKÉMU ÚČELU SLOUŽÍ MPS

B. PŘEDMĚT

C. HISTORIE

- Společenské podmínky vzniku mezinárodního práva soukromého
- Historie vzniku mezinárodního práva soukromého
 - - *Antika, starověké společnosti, kmenové právo - kořeny mezinárodního práva soukromého?*
 - - - *Středověk – statutární teorie, prvý myšlenkový základ mezinárodního práva soukromého*
 - - - *Teorie 19. století - odmítnutí statutární teorie a základ novodobého uvažování*
 - - - *Teorie 20. století – rozvoj doktrín – od vlny nacionalizací 60. let přes nepovedenou universalitu k současné komunitarizaci - svébytný vývoj v USA a odmítnutí kolizního přístupu*

□ **D. ZÁKLADNÍ UCHOPENÍ METOD MPS**

□ **F. ZÁKLADNÍ PODMÍNĚNOST PRÁVA KOLIZNÍHO A PROCESNÍHO**

MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ A PROCESNÍ - DEFINICE

„Mezinárodním právem soukromým se rozumí soubor právních norem, které výlučně upravují **soukromoprávní poměry s** mezinárodním prvkem, včetně právních norem upravujících postup soudů, jiných orgánů a účastníků, případně i jiných osob, a vztahy mezi nimi vznikající v řízení o soukromoprávních věcech, v němž je obsažen **mezinárodní prvek.**“

ŘAZENÍ MPS

CIVILISTICKÁ KONCEPCE

INTERNACIONALISTICKÁ KONCEPCE

SAMOSTATNÉ PRÁVNÍ ODVĚTVÍ, KTERÉ JE SOUČÁSTÍ
VNITROSTÁTNÍ PRÁVA

LIŠÍ SE ZDROJI PRÁVNÍ ÚPRAVY

CHARAKTERISTIKA MPS PO ROCE 2024 – UNIJNÍ ZDROJE
ÚPRAVY

PŘEDMĚT

SOUKROMOPRÁVNÍ VZTAH S MEZINÁRODNÍM PRVKEM
VČETNĚ POSTUPU ORGÁNŮ V ŘÍZENÍ

DVĚ SLOŽKY MPS: KOLIZNÍ (JAKÉ PRÁVO)
PROCESNÍ (KDE SE BUDU SOUDIT A
JAK SE BUDE NAKLÁDAT S ROZHODNUTÍM, VEŘEJNOU
LISTINOU)

ZVLÁŠTNÍ OTÁZKY: VEŘEJNOPRÁVNÍ PŘEDPISY A JEJICH
DOPAD NA SOUKROMOPRÁVNÍ VZTAHY S MEZINÁRODNÍM
PRVEK; NESTÁTNÍ PRÁVO

SOUKROMOPRÁVNÍ VZTAH

VZTAHY POKRYTÉ TYPICKY SOUKROMOPRÁVNÍMI
DISCIPLÍNAMI TYPU PRÁVO OBČANSKÉ, OBCHODNÍ,
PRACOVNÍ, RODINNÉ

A CO VEŘEJNÉ PRÁVO? JAK TO NÁS ZAJÍMÁ?

PŘÍKLAD: SMLOUVA, CIVILNÍ DELIKT, UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ,
ROZVOD, VÝŽIVNÉ, PRACOVNÍ SMLOUVA,

POSTUP V ŘÍZENÍ

CIVILNÍ ŘÍZENÍ – VIZ VYMEZENÍ OBČANSKÉHO PRÁVA
PROCESNÍHO PLUS ŘÍZENÍ PŘED ROZHODCI

NAŠE OTÁZKY: KDE, JAK PROBÍHÁ, JAK SE NAKLÁDÁ S
ROZHODNUTÍM

MEZINÁRODNÍ PRVEK

SUBJEKT: CIZÍ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOST, BYDLIŠTĚ JINÉ NEŽ U DRUHÉHO SUBJEKTU, MÍSTO PODNIKÁNÍ JINÉ ...

OBJEKT: SKUTEČNOST SE ODEHRÁVÁ NA ÚZEMÍ JINÉHO STÁTU

NEPŘÍMÝ PŘEDMĚT: VĚC SE NACHÁZÍ NA ÚZEMÍ JINÉHO STÁTU
ATD.

ZANEDBATELNÝ MEZINÁRODNÍ PRVEK

KONCEPT SDÍLENÝ ČESKÝM MPS - PŘÍKLADY

DALŠÍ ČLENĚNÍ

A) ABSOLUTNÍ MP

B) RELATIVNÍ MP

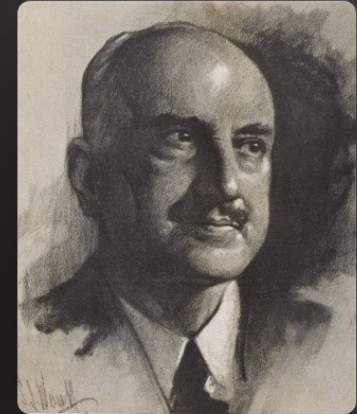
C) UZNANÝ PRÁVNÍ ÚPRAVOU VS. NEUZNANÝ PRÁVNÍ
ÚPRAVOU

D) OBJEKTIVNÍ VS. SUBJEKTIVNÍ

II. část

HISTORIE

Ten kdo zapomene na
svoji minulost, je
odsouzen ji znovu
prožít.

George Santayana

20. století španělsko-americký filozof zabývající se pragmatismem

SPOLEČENSKÉ PODMÍNKY VZNIKU MPS

- A) Existence států a jejich právních řádů vykazujících určitý rozdíl v obsahu.
- B) Vzájemné uznávání existence právních řádů jednotlivých států.
- C) Styky (ekonomické či společenské) mezi subjekty z jednotlivých států
- D) Určitý stupeň právního povědomí, který umožňuje vnímat kolize a najít způsob jejich řešení. Je zřejmé, že musí dojít k uvědomění si problému a musí existovat intelektuální potence k jejich řešení.

HISTORIE VZNIKU MPS – VYHODNOCENÍ JEVŮ

STAROVĚKÉ
SPOLEČNOSTI

ANTIKA

IUS GENTIUM

RANÝ STŘEDOVĚK
ZEJMÉNA
GERMÁNSKÉ KMENY
(LEX SALICA)

PRINCIP PERSONÁLNÍ
V. PRINCIP
TERITORIÁLNÍ

NEEXISTENCE JINÝCH
PODMÍNEK PRO VZNIK
MPS JAKO PRÁVNÍ
DISCIPLÍNY

STŘEDOVĚK – STATUTÁRNÍ TEORIE – PŘEDCHŮDCE EVROPSKÉHO MPS

ÚVOD: „*JE MOŽNÉ V MODENĚ SOUDIT BOLOŇSKÉHO
OBČANA DLE ZÁKONŮ MODENY ČI BOLONĚ*“

POZNÁMKA: V TÉTO GLOSE JSOU OBSAŽENY DVA ZÁKLADNÍ
PROBLÉMY MPS: PRAVOMOC A ROZHODNÉ PRÁVO

GLOSÁTOŘI

POSTGLOSÁTOŘI (BARTOLUS, BALDUS) – STATUTA REALIA,
STATUTA PERSONALIA, STATUTA MIXTA – PRO KAŽDÝ
STATUT, ZÁKON JE TŘEBA HLEDAT OBLAST POUŽITÍ

DALŠÍ ROZVOJ:

DUMOULIN – KONCEPCE AUTONOMIE VŮLE STRAN

D ARGENTRE – ROZVOJ DOKTRÍNY TERRITORIALITY

HUBER – ROZVOJ UČENÍ COMITAS

19.STOLETÍ – NACIONALIZACE MPS

ZÁKLAD NOVODOBÉHO MPS –
INTERNACIONALISTÉ V. POSITIVISTÉ

J. STORY – UČENÍ O NABYTÝCH
PRÁVECH

F.C.v.SAVIGNY – HLEDÁNÍ SÍDLA
PRÁVNÍHO POMĚRU

S.P.MANCINI – ROZVOJ
NÁRODNOSTNÍHO PRINCIPU, PODPORA
MEZINÁRODNÍCH ÚMLUV

ROZVOJ DOKTRÍN VE 20. STOLETÍ

NELZE ZAZNAMENAT ZÁSADNÍ OBRAT, MYŠLENÍ OVLÁDAJÍ
DOKTRÍNY NACIONALIZAČNÍ A INTERNACIONALIZAČNÍ

„ROZDĚLENÍ“ VÝVOJE NA KONTINENTĚ A V USA

KOLIZNÍ MYŠLENÍ V. NOVÉ PŘÍSTUPY V USA – VZÁJEMNÉ
PROLÍNÁNÍ

LEGISLATIVNÍ TRENDY MPS VE DRUHÉ POLOVINĚ 20. STOLETÍ V ČR

NÁRODNÍ - VZNIK KODEXŮ A SPECIÁLNÍCH ZÁKONŮ

INTERNACIONALIZAČNÍ - UNIFIKAČNÍ TRENDY

UNIJNÍ – EVROPSKÝ JUSTIČNÍ PROSTOR JAKO SPECIÁLNÍ
PROSTOR DOMINUJÍCÍ OBLASTI MPS (TZV. EVROPSKÉ
MPS)

PEDAGOGICKÉ UCHOPENÍ

- A) VÝUKA OBECNÉ TEORIE MPS A MPP

- B) AKCENT NA UNIJNÍ MPS

- C) OKRAJOVĚ UNIVERZÁLNÍ MPS (MEZINÁRODNÍ SMLOUVY)
A NÁRODNÍ MPS (TZV. ZBYTKOVÁ UNIFIKACE)

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

METODY ÚPRAVY

METODY ÚPRAVY

- KOLIZNÍ – VYCHÁZÍ Z KOLIZÍ PRÁVNÍCH ŘÁDŮ.
SOUKROMOPRÁVNÍ VZTAH SE SNAŽÍ LOKALIZOVAT DO PŮSOBNOSTI PRÁVNÍHO ŘÁDU.

- PŘÍMÁ, JEDNOTNÉ HMOTNÉ NORMY – VYTVOŘENÍ ZVLÁŠTNÍCH HMOTNÝCH Norem PLATNÝCH PRO DANÉ VZTAHY.

METODA KOLIZNÍ – VZOR NOREM

- STRANY SMLOUVY SI MOHOU ZVOLIT PRÁVO
- SMLOUVA KUPNÍ SE ŘÍDÍ PRÁVEM STÁTU SÍDLA PRODÁVAJÍCÍHO.
- VZNIK VĚCNÝCH PRÁV SE ŘÍDÍ PRÁVEM POLOHY VĚCI V OKAMŽIKU ROZHODNÉ UDÁLOSTI.

VZOR SITUACE

- SPOLEČNOST A SE SÍDLEM V ČR UZAVŘE SMLOUVU S PRACOVNÍKEM MAJÍCÍM OBVYKLÝ POBYT NA ÚZEMÍ POLSKA.
- CO MŮŽEŠ ZJISTIT OHLEDNĚ PRÁVNÍHO REŽIMU?
- PRÁVO ROZHODNÉ PRO JEJICH PRACOVNĚ PRÁVNÍ POMĚR, A TO POMOCÍ KOLIZNÍ NORMY:
- VZTAH MEZI ZAMĚSTNAVATELEM A ZAMĚSTNANCI SE ŘÍDÍ PRÁVNÍM ŘÁDEM MÍSTA VÝKONU PRÁCE

METODA PŘÍMÁ – VZOR NOREM

- PRODÁVAJÍCÍ MÁ ZA POVINNOST DODAT ZBOŽÍ PRVÉMU PŘEPRAVCI.
- V PŘÍPADĚ PODSTATNÉHO PORUŠENÍ SMLOUVY LZE OD NÍ Odstoupit.

INTERAKCE PRÁVA PROCESNÍHO A KOLIZNÍHO

- PODMÍNĚNOST – DEFINOVÁNÍ VZTAHU
- APLIKACE NOREM MPS EX OFFO
- NAKLÁDÁNÍ S PRÁVEM CIZÍHO STÁTU JAKO S PRÁVEM
- MOŽNOST PŘEZKUMU V PŘÍPADĚ, ŽE NEBUDOU POUŽITY KOLIZNÍ NORMY ANEBO BUDE ŠPATNĚ POUŽIT PRÁVNÍ ŘÁD

MUNI
LAW

PRAMENY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA SOUKROMÉHO

Povaha MPS

- národní – „vnitrostátní“ disciplína

- prameny nicméně nejsou pouze vnitrostátní povahy:
 - mezinárodní úmluvy - IDEA JEDNOTNÉHO ŘEŠENÍ
 - unijní normy – POTŘEBA REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

- běžné – na řešení jedné otázky mohou dopadat normy ze všech třech rovin

ZÁKLADNÍ PROBLÉM?

ŘEŠENÍ APLIKAČNÍ PŘEDNOSTI, STANOVENÍ APLIKAČNÍHO POSTUPU SPOLU SE ZOHLEDNĚNÍM PŮSOBNOSTI PŘEDPISŮ (VĚCNOU, MÍSTNÍ, ČASOVOU)

PROBLÉM MÁ DVĚ ROVINY: OBECNOU, KTEROU SI LZE UVÉST ZDE, BEZ VAZBY NA KONKRÉTNÍ PŘEDPIS

MPS – PRAMENY VNITROSTÁTNÍ

- ❑ ZÁK. Č. 97/1963 SB., O MEZINÁRODNÍM PRÁVU SOUKROMÉM A PROCESNÍM SPOLU S ZÁK. Č. 216/1994 SB., O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ (§ 36 – 40)
(DO 31.12.2013)

- ❑ ZÁK. Č. 91/2012 SB., O MEZINÁRODNÍM PRÁVU SOUKROMÉM – VIZ I INTERTEMPORÁLNÍ USTANOVENÍ

MPS – mezinárodní smlouvy

- jaké musí být naplněny podmínky, aby mezinárodní smlouva (úprava v ní obsažená) zavazovala jednotlivce na území smluvních států?
- podmínky **MPV**
 - **objektivní** = smlouva je platná
 - **subjektivní** = smlouva je platná pro ČR
- podmínky **vnitrostátního práva**
 - **čl. 10 Ústavy :**
 - *Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu; stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva.*

Mezinárodní smlouvy - unifikace

- ❑ důvod jejich uzavírání – unifikace
- ❑ unifikace mnohostranná vs. dvoustranná
- ❑ mezinárodní proces vytváření jednotných norem
 - oblast kolizní (obvykle univerzální účinky)
 - oblast procesní (obvykle *inter partes* účinky)
 - oblast hmotněprávní – přímá úprava

- ❑ vedle toho lze ještě hovořit o harmonizaci
 - na mezinárodní úrovni podoba vzorových zákonů
 - vytváření jednotných norem bez povinnosti jejich převedení do závazné podoby

Mezinárodní smlouvy - kdo

- ❑ bilaterální – státy samostatně
- ❑ multilaterální – často v rámci mezinárodní organizace
- ❑ Haagská konference mezinárodního práva soukromého
 - 1893, 68 členů včetně EU
 - patrně nejvýznamnější organizace pro oblast MPS
 - kolizní i procesní normy
- ❑ UNCITRAL
 - rozhodčí řízení (NY úmluva o uznání a výkonu cizích RN, vzorový zákon pro mez. obch. arbitráž)
 - přímé normy (VÚ – kupní smlouva, pro mlčení při koupi zboží)
- ❑ UNIDROIT
 - finanční leasing, faktoring, obch. zastoupení

Mezinárodní smlouvy - varianty

- věcná (hmotně právní) úprava – přímé normy
 - kupní smlouva
 - přepravní smlouvy
 - aj. (již méně významné)

- procesní úprava – sjednocení pravidel o pravomoci, nakládání s cizím rozhodnutím
 - jak dvou- tak mnohostranné

- kolizní úprava – sjednocení pravidel nakládání s cizím právem
 - jak dvou- tak mnohostranné

Kolize mez. smlouvy a vnitrost. práva

❑ ŘEŠENO ČL. 10 ÚSTAVY, ŘEŠENO I V JEDNOTLIVÝCH USTANOVENÍCH ZMPS A TO V ZAJÍMAVÝCH VARIANTÁCH

❑ PŘEDNOSTNÍ APLIKACE

- JE-LI ROZPOR, POUŽIJE SE MEZINÁRODNÍ SMLOUVA
- VNITROSTÁTNÍ PRÁVO SE POUZE NEAPLIKUJE
- ZŮSTÁVÁ DÁLE PLATNÉ A ÚČINNÉ
- MEZINÁRODNÍ SMLOUVA NEZASAHUJE DO PLATNOSTI VNITROSTÁTNÍHO PRAVIDLA
- NA SITUACE, NA KTERÉ NEDOPADÁ MEZ. SMLOUVA SE DÁLE POUŽÍVÁ TOTO VNITROSTÁTNÍ PRAVIDLO

❑ NEJEDNÁ SE O VYŠŠÍ PRÁVNÍ SÍLU

MPS – unijní prameny

- ❑ primární právo
 - neobsahuje normy MPS

- ❑ sekundární právo
 - **nařízení**
 - Směrnice

- ❑ **rozhodnutí SDEU**

- ❑ rozhodnutí Rady

- ❑ **podpůrně mezinárodní smlouvy (terciální smlouvy)**

Unijní prameny MPS – základ I.

□ primární právo

- původně nedávalo institucím EHS / ES pravomoci k přijímání právních aktů v oblasti MPS
- proto původně pouze mezinárodní smlouvy (terciální)
- pravomoci až od 1999, Amsterdamská smlouva
- Smlouva u fungování EU – žádné výrazné změny, zpřesnění

□ čl. 81 Smlouvy o fungování EU

- Unie rozvíjí justiční spolupráci v občanských věcech s mezinárodním prvkem založenou na zásadě vzájemného uznávání soudních a mimosoudních rozhodnutí. Tato spolupráce může zahrnovat přijímání opatření pro sblížování právních předpisů členských států.

Unijní prameny MPS – základ II.

- vzájemné uznávání a výkon soudních a mimosoudních rozhodnutí mezi členskými státy;
- přeshraniční doručování soudních a mimosoudních písemností;
- slučitelnost kolizních norem a pravidel pro určení příslušnosti platných v členských státech;
- spolupráci při opatřování důkazů;
- účinný přístup ke spravedlnosti;
- odstraňování překážek řádného průběhu občanskoprávního řízení, v případě potřeby podporou
- slučitelnosti úpravy občanskoprávního řízení v členských státech;
- rozvíjení alternativních metod urovnávání sporů;
- podporu dalšího vzdělávání soudců a soudních zaměstnanců.

Kolize unijního práva a vnitrostátního práva

- ❑ řešeno primárním právem a judikaturou SDEU
- ❑ přímý účinek unijního práva (nařízení)
- ❑ aplikační přednost unijního práva – tj. v tomto ohledu stejná koncepce, jako u mezinárodních smluv

Kolize unijního práva a mez. smlouvy I.

- ❑ KOMPLIKOVANÁ OTÁZKA
- ❑ ŘADA RŮZNÝCH ASPEKTŮ
- ❑ BEZ OBECNÉHO ŘEŠENÍ
- ❑ DŮVOD KOLIZE – UNIJNÍ NORMY NEMAJÍ POUZE *INTRA-UNIJNÍ* CHARAKTER
 - KOLIZNÍ NORMY MAJÍ UNIVERZÁLNÍ CHARAKTER (ŘÍM I, ŘÍM II)
 - TAKÉ PROCESNÍ NORMY MAJÍ V NĚKTERÝCH PŘÍPÁDECH MIMOUNIJNÍ PŘESAHI (NAVÍC SE PLÁNUJE DALŠÍ ROZŠÍŘENÍ PŮSOBNOSTI NAPŘ. U NAŘÍZENÍ BRUSEL I)
- ❑ PROTO NUTNÉ ROZLIŠOVAT ŘEŠENÍ U RŮZNÝCH TYPŮ MS

Kolize unijního práva a mez. smlouvy II.

- unijní normy vs. **MS uzavřené pouze mezi členskými státy EU**
 - kazuistické řešení
 - unijní norma upravuje svůj vztah k MS, přednost
- unijní normy vs. **MS uzavřené i se třetím státem**
 - čl. 351 Smlouvy o fungování EU
 - obdobně viz např. čl. 28 nařízení Řím II
 - smlouvy uzavřené před vstupem státu do EU zůstávají v platnosti (státy se zavazují odstranit neslučitelnost)
 - co je to neslučitelnost?
 - nelze tedy hovořit o naprosté unifikaci pravidel v EU
 - zajímavé zejména u kolizních norem ve vztahu k Dánsku

Kolize unijního práva a mez. smlouvy III.

- ❑ sjednávání nových mezinárodních smluv
- ❑ konstatování **výlučných** pravomocí EU v oblasti MPS
 - rozsudek SDEU 22/70 AETR, posudek 1/03 k nové Luganské úmluvě
- ❑ členské státy **nemohou samostatně** jednat
- ❑ systém zpětných pravomocí
 - členský stát může uzavřít mez. smlouvu poté, co Komise zhodnotí návrh této smlouvy a udělí souhlas

Kolize mez. smluv – stejný předmět

- **Vídeňská úmluva o smluvním právu** obsahuje pravidla pro tento případ střetu – jaká?
- čl. 59 odst. 1. písm. a) - **lex posterior derogat priori**
 - to pravidlo lze použít tam, kde je zřetelné, že nová úprava má nahradit úpravu dřívější a vedle sebe nemohou existovat.
- čl. 59 odst. 1 písm. b) – jestliže smlouvy mohou existovat vedle sebe, použije té úpravy, dle níž lze dosáhnout určitého výsledku **snadněji a účinněji.**

Smlouvy se netýkají stejného předmětu

- ❑ Vídeňská úmluva tuto situaci **neupravuje**.
- ❑ stejný předmět úpravy nepřímý (mezinárodní kupní smlouva), samotná úprava je realizována pomocí různých metod, resp. různých druhů norem.
- ❑ **Závěr: přednost má unifikace hmotně právní**

- ❑ jedna smlouva upravuje okruh otázek úžeji než druhá. Např. smlouva o právní pomoci v. smlouva o vymáhání výživného. Jak hodnotit specialitu?
- ❑ **Závěr: různé možnosti, v praxi často dle pravidla maximální účinnosti**

Zajímavé řešení konfliktu

- Čl. VII New Yorské úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů
 1. Ustanovení této Úmluvy **se nedotýkají platnosti** mnohostranných nebo dvoustranných dohod uzavřených Smluvními státy o uznání a výkon rozhodčích nálezů, ani **nemohou zbavit** žádnou zúčastněnou stranu případného **práva použití** rozhodčího nálezu způsobem a v rozsahu stanoveném zákonodárstvím nebo smlouvami země, v níž je nález uplatňován.
 2. Ženevský protokol o doložkách o rozsudím z roku 1923 a Ženevská úmluva o vykonatelnosti cizích rozhodčích výroků z roku 1927 **pozbudou platnosti** mezi Smluvními státy v době a v rozsahu, v němž se tato Úmluva stane pro ně závaznou.

POJMY

- EVROPSKÝ JUSTIČNÍ PROSTOR VE VĚCECH CIVILNÍCH – PROSTOR, VE KTERÉM MÁ VÝLUČNÉ PRAVOMOCI EU A VZNIKAJÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ PŘÍSLUŠNOST, NAKLÁDÁNÍ S ROZHODNUTÍM, ROZHODNÉ PRÁVO, RESP. SOUVISEJÍCÍ OTÁZKY
- UNIFIKACE – PROCES SJEDNOCOVÁNÍ PRÁVO
- KODIFIKACE – NO, TO ASI ZNÁTE

POJMY

- KOLIZE V MEZINÁRODNÍM PRÁVU SOUKROMÉM
- KOLIZE INTERPERSONÁLNÍ – PŘÍKLAD LIBANON V OBLASTI RODINNÉHO PRÁVA
- KOLIZE INTEROBLASTNÍ – PŘÍKLAD VB, USA, ATD.
- KOLIZE ČASOVÉ – TO ASI ZNÁTE

ZÁKLADNÍ OKRUHY K ZVLÁDNUTÍ PRO PŘEDNÁŠCE

- 1. CO JE MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ
- 2. JAKÉ OTÁZKY ŘEŠÍ MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ A PROCESNÍ
- 3. JAKÉ JSOU ZDROJE PRÁVNÍ ÚPRAVY MPS
- 4. POZICE JEDNOTLIVÝCH ZDROJŮ ÚPRAVY:
 - - VNITROSTÁTNÍ VS. UNIJNÍ
 - - VNITROSTÁTNÍ VS. MEZINÁRODNÍ
 - - UNIJNÍ VS. MEZINÁRODNÍ
 - - DVOUSTRANNÉ MEZINÁRODNÍ VS. MNOHOSTRANNÉ MEZINÁRODNÍ APOD.

DĚKUJI